

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
А. Полухін
А. Полухін
2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Економіка та менеджмент в діяльності цивільної авіації»

Галузь знань: 27 «Транспорт»
Спеціальність: 272 «Авіаційний транспорт»
Освітньо-професійна програма: «Льотна експлуатація повітряних суден»

Курс – 4

Семестр – 8

Лекції – 20 Диференційований залік – 8 семестр
Практичні заняття – 20
Самостійна робота – 50
Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3,0

Домашні завдання (2) – 8 семестр

Індекс РБ-1-272/17-2.1.5

СМЯ НАУ РП 19.06.01-01-2021
СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021

Робочу програму навчальної дисципліни «Економіка та менеджмент в діяльності цивільної авіації» розроблено на основі освітньої програми та навчального плану № РБ-1-272/17 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 272 «Авіаційний транспорт», освітньо-професійна програма: «Льотна експлуатація повітряних суден» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств

О. Онопрієнко

доцент кафедри економіки
повітряного транспорту

Н. Кравчук

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол № 02 від «18» 06 2020 р.

Завідувач кафедри

О. Кириленко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 4 від «1» 06 2020 р.

Завідувач кафедри

О. Артеф'єва

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 272 «Авіаційний транспорт», освітньо-професійна програма: «Льотна експлуатація повітряних суден» – кафедри аеродинаміки і безпеки польотів, протокол № 9 від «1» 06 2020 р.

Завідувач кафедри

С. Іщенко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради ФТМЛ, протокол № 6 від «18» 06 2020 р.

Голова НМРР

І. Шевченко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради ФЕБА, протокол № 4 від «18» 06 2020 р.

Голова НМРР

А. Тофанчук

УЗГОДЖЕНО

Декаан ФТМЛ

О. Ільєнко
«18» 06 2020 р.

УЗГОДЖЕНО

Декаан ФЕБА

С. Петровська
«18» 06 2020 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

Вступ

1. Пояснювальна записка	
1.1. Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	4
2. Зміст навчальної дисципліни	
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	7
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг.....	8
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	8
2.4. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг.....	9
2.5. Домашні завдання.....	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
3.1. Методи навчання.....	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	
4.1. Методи контролю та схема нарахування балів	10

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та менеджмент в діяльності цивільної авіації»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2020 РП 11.01.01-01-2020
		Стор. 4 із 13	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни», затверджених розпорядженням № 106, від «13» 07. 2017 р. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати.

Дана дисципліна посідає важливе місце в формуванні сукупності необхідних знань та вмінь при підготовці фахівців в галузі авіаційного транспорту.

Метою викладення навчальної дисципліни «Економіка та менеджмент в діяльності цивільної авіації» є набуття студентами основ знань з економіки та управління авіакомпаніями.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння основних економічних понять, принципів та функцій управління;
- оволодіння необхідними знаннями з планування, здійснення мотивування та контролювання для забезпечення високої ефективності управління авіакомпаніями;
- одержання знань з питань організаційного забезпечення та формування структур управління авіакомпаній;
- оволодіння інструментарієм обґрунтування стратегії і тактики управління авіакомпаніями в умовах конкурентного середовища.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни **студент повинен набути такі компетентності:**

- знати закономірності розвитку авіаційної галузі та її підприємств;
- знати склад виробничих фондів та показники ефективності їх використання;
- вміти оцінювати внутрішнє та зовнішнє середовище авіапідприємства;
- володіти методами розроблення і прийняття управлінських рішень;
- самостійно розраховувати витрати, доходи, прибуток авіапідприємства, рентабельність його роботи;
- самостійно виконувати розрахунки з аналізу ефективності використання ресурсів та знаходити резерви кращого їх використання;
- самостійно розробляти ефективні організаційні структури управління підприємствами і їх підрозділами;
- вміти оцінювати соціальні та економічні наслідки управлінських рішень;
- вміти здійснювати вибір оптимальних інвестиційних проектів у галузі авіаційних перевезень.

Навчальна дисципліна «Економіка та менеджмент в діяльності цивільної авіації» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Основи економічної теорії», «Менеджмент», «Інвестиційно-інноваційний менеджмент» тощо.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

Модуля № 1 «Економіка авіаційного транспорту».

Тема 1.1. Лекція 1. Основні засоби підприємств авіаційної транспорту.

Економічна сутність, склад і структура основних засобів авіатранспортного підприємства. Облік і оцінка основних засобів. Амортизація основних засобів. Показники

ефективності використання основних засобів. Шляхи підвищення ефективності основних засобів авіатранспортних підприємств.

Тема 1.2. Лекція 2. **Оборотні засоби та матеріально-технічне забезпечення авіатранспортних підприємств.**

Економічна сутність, склад та структура оборотних засобів. Нормування оборотних засобів. Показники оборотності оборотних засобів. Шляхи прискорення оборотності оборотних засобів. Матеріально-технічне забезпечення авіатранспортного підприємства.

Тема 1.3. Лекція 3. **Продуктивність та оплата праці в авіації.**

Продуктивність праці персоналу: сутність, методи визначення та чинники зростання. Соціально-економічна сутність заробітної плати. Принципи оплати праці. Нормування праці. Тарифна система. Форми і системи заробітної плати.

Тема 1.4. Лекція 4. **Собівартість продукції авіатранспортного підприємства.**

Економічна сутність собівартості продукції (авіатранспортних послуг). Поняття витрат виробництва, їх класифікація. Методи калькуляції собівартості продукції (авіатранспортних послуг). Фактори, що впливають на рівень собівартості продукції (авіатранспортних послуг). Основні резерви та напрямки зниження собівартості продукції (послуг) на авіатранспортних підприємствах. Поняття цін, їх види та функції. Основи ціноутворення. Методи ціноутворення. Державна політика регулювання цін.

Тема 1.5. Лекція 5. **Оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів.**

Економічна сутність інвестицій, їх склад та структура. Джерела інвестицій. Загальна (абсолютна) і порівняльна економічна ефективність інвестицій, їх показники. Проектний аналіз, його зміст і задачі. Життєвий цикл інвестиційного проекту. Принципи проектного аналізу. Показники і критерії оцінки економічної ефективності інвестиційних проектів у галузі авіаційних перевезень.

Тема 1.6. Лекція 6. **Фінансово-економічні результати діяльності підприємств авіаційного транспорту.**

Економічна сутність та основні принципи комерційного та господарського розрахунку. Система фінансових відносин в умовах ринкової економіки. Фінансові ресурси підприємств, їх склад та джерела утворення. Фінансовий план підприємства. Найважливіші фінансові показники господарської діяльності підприємств, їх склад, призначення та порядок обчислення. Використання прибутку підприємств. Шляхи збільшення прибутку та підвищення рентабельності авіатранспортного підприємства.

Модуль № 2 «Менеджмент в діяльності цивільної авіації».

Тема 2.1. Лекція 7. **Організація (підприємство) в менеджменті, як соціально-економічна система.**

Сутність категорії «менеджмент». Поняття системи та організації. Характеристика компонентів системи: вхід, процес перетворення та вихід; суб'єкт управління та об'єкт управління. Підприємство як виробничо-правова форма виробничо-господарської організації. Внутрішнє та зовнішнє середовище підприємства. Життєвий цикл підприємства. Види підприємств за класифікаційними ознаками: метою і характером діяльності; формою власності майна, національною належністю капіталу, правовим статусом, розміром.

Тема 2.2. Лекція 8. **Функції менеджменту.**

Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як виду управлінської діяльності. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Функція планування. Система планів транспортно-авіаційного підприємства. Стратегії розвитку авіакомпанії. Функція організування. Функція мотивації. Функція контролю. Особливості конкретних функцій управління в галузі авіаційних перевезень. Динамічний взаємозв'язок конкретних і загальних функцій.

Тема 2.3. Лекція 9. **Вибір та проектування організаційної структури управління авіатранспортного підприємства.**

Фактори, що впливають на вибір організаційної структури управління авіакомпанії. Елементи формування організаційної структури управління. Елементи структури апарату управління. Методи проектування організаційної структури управління. Принцип гнучкості організаційних структур. Сучасні організаційні структури управління: лінійна, лінійно-функціональна, дивізійна, матрична, проектна. Процес вдосконалення організаційної структури управління авіатранспортного підприємства.

Тема 2.4. Лекція 10. **Управлінські рішення в менеджменті авіакомпанії.**

Управлінське рішення, як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови підготовки та прийняття управлінських рішень. Циклограма підготовки, прийняття і реалізації управлінських рішень. Підходи до прийняття рішень. Взаємозалежність рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Методи прийняття рішень в умовах ризику та невизначеності авіаційних перевезень. Якість управлінських рішень. Особливості прийняття управлінських рішень в авіакомпанії.

Тема 2.5. Лекція 11. **Ефективність в управлінні авіакомпанією.**

Концепції визначення ефективності менеджменту в авіакомпанії. Підходи до оцінки ефективності менеджменту авіакомпанії. Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально-організаційна. Особливості оцінки різновидів ефективності. Організаційна, економічна та соціальна ефективність управління. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення. Напрями підвищення ефективності управління авіакомпанією. Сутність результативності та ефективності менеджменту. Витрати в управлінні авіакомпанією.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
8 семестр					
Модуль № 1 «Економіка авіаційного транспорту»					
1.1.	Основні засоби підприємств авіаційного транспорту	5	2	-	3
1.2.	Оборотні засоби та матеріально-технічне забезпечення авіатранспортних підприємств	5	-	2	3
1.3.	Продуктивність та оплата праці в авіації	6	2	2	2
1.4.	Собівартість продукції авіатранспортного підприємства	6	2	2	2
1.5.	Оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів	6	2	2	2
1.6.	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства авіаційного транспорту	5	2	-	3
1.7.	Домашнє завдання	8	-	-	8
1.8.	Модульна контрольна робота № 1	4	-	2	2
Усього за модулем № 1		45	10	10	25

Модуль № 2 «Менеджмент в діяльності цивільної авіації»					
2.1.	Сутність і роль менеджменту в діяльності підприємства	6	2	2	2
2.2.	Функції менеджменту	7	2	2	3
2.3.	Вибір та проектування організаційної структури управління авіатранспортного підприємства	7	2	2	3
2.4.	Управлінські рішення в менеджменті авіакомпанії	7	2	2	3
2.5.	Ефективність в управлінні авіакомпанією	6	-	2	4
2.6.	Домашнє завдання	8	-	-	8
2.7.	Модульна контрольна робота № 2	4	2	-	2
Усього за модулем № 2		45	10	10	25
Усього за 8 семестр		90	20	20	50
Усього за навчальною дисципліною		90	20	20	50

2.2. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	СРС
1	2	3	4
8 семестр			
Модуль № 1 «Економіка авіаційного транспорту»			
1.1.	Основні засоби підприємств авіаційного транспорту	2	1
1.2.	Оборотні засоби та матеріально-технічне забезпечення авіатранспортних підприємств	-	2
1.3.	Продуктивність та оплата праці в авіації	2	1
1.4.	Собівартість продукції авіатранспортного підприємства	2	1
1.5.	Оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів	2	1
1.6.	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства авіаційного транспорту	2	1
Усього за модулем № 1		10	7
Модуль № 2 «Менеджмент в діяльності цивільної авіації»			
2.1.	Сутність і роль менеджменту в діяльності підприємства	2	1
2.2.	Функції менеджменту	2	2
2.3.	Вибір та проектування організаційної структури управління авіатранспортного підприємства	2	1
2.4.	Управлінські рішення в менеджменті авіакомпанії	2	1
2.5.	Ефективність в управлінні авіакомпанією	-	2
2.6.	Модульна контрольна робота № 2	2	2
Усього за модулем № 2		10	9
Усього за 8 семестр		20	16
Усього за навчальною дисципліною		20	16

2.3. Практичні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практ. заняття	СРС
1	2	3	4
8 семестр			
Модуль № 1 «Економіка авіаційного транспорту»			
1.1.	Основні засоби підприємств авіаційного транспорту	1	2
1.2.	Оборотні засоби та матеріально-технічне забезпечення авіатранспортних підприємств	1	1
1.3.	Продуктивність та оплата праці в авіації	2	1
1.4.	Собівартість продукції авіатранспортного підприємства	2	1
1.5.	Оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів	2	1
1.6.	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства авіаційного транспорту	-	2
1.7.	Модульна контрольна робота № 1	2	2
Усього за модулем № 1		10	10
Модуль № 2 «Менеджмент в діяльності цивільної авіації»			
2.1.	Сутність і роль менеджменту в діяльності підприємства	2	1
2.2.	Функції менеджменту	2	1
2.3.	Вибір та проектування організаційної структури управління авіатранспортного підприємства	2	2
2.4.	Управлінські рішення в менеджменті авіакомпанії	2	2
2.5.	Ефективність в управлінні авіакомпанією	2	2
Усього за модулем № 2		10	8
Усього за 8 семестр		20	18
Усього за навчальною дисципліною		20	18

2.4. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг

№ пор.	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
1	2	3
8 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	14
2.	Підготовка до практичних занять	16
3.	Домашні завдання	16
4.	Підготовка до модульних контрольних робіт №1, №2	4
Усього за 8 семестр		50
Усього за навчальною дисципліною		50

2.4.1. Домашні завдання

Домашні завдання (ДЗ) з дисципліни виконується у восьмому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Домашнє завдання № 1 виконується на основі навчального матеріалу і є складовою модулю № 1 «Економіка авіаційного транспорту». в галузі дослідження стану фінансово-економічної діяльності підприємства. Тема ДЗ «Оцінка основних показників фінансово-економічної діяльності підприємства та ефективності використання його ресурсів, та розробка пропозицій щодо покращення фінансового стану підприємства».

Виконання, оформлення та захист ДЗ здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання ДЗ, – до 8 годин самостійної роботи.

Домашнє завдання № 2 з дисципліни виконується у восьмому семестрі відповідно до затверджених методичних рекомендацій з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента в області управління виробництвом і є складовою модулю №2 „Менеджмент в діяльності цивільної авіації”. Тема ДЗ: „Бізнес план підприємства”.

Виконання, оформлення та захист ДЗ здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання ДЗ, – до 8 годин самостійної роботи.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При викладанні дисципліни «Економіка та менеджмент в діяльності цивільної авіації» передбачено застосування методів креативної дискусії, «альтернативних груп», «круглого столу», презентації, роботи в малих групах тощо. Зазначені методи навчання дають змогу структурувати лекційні (практичні) заняття за формою і змістом, створюють можливості для кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечують формування особистісних якостей, дають можливість обмінятися думками з приводу тієї чи іншої теми, залучаючи знання наукової літератури.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту : підруч. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – К. : Академвидав, 2007. – 464с.

3.2.2. Дмитренко Е.Д. Економіка і організація виробництва / Е.Д. Дмитренко, Л.О. Городецька, В.А. Паламарчук. – К. : «НАУ-друк», 2009. – 80с.

3.2.3. Менеджмент : навч. посіб. / [Г.Є. Мошек, М.М. Ковальчук, Ю.В. Поканевич, та ін.]; за заг. ред. Г.Є. Мошека. — К. : Ліра-К, 2015. — 550с.

3.2.4. Економіка, організація виробництва та маркетинг. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань та контрольних робіт для студентів спеціальності 6.090600 «Електротехнічні системи електроспоживання» / Уклад: Е.Д. Дмитренко, Т.О. Дяченко – К. : НАУ, 2007. – 28с.

Допоміжна література

3.2.5. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури; пер. с англ. — М. : Дело, 2002. — 704с.

3.2.6. Друкер П. Практика менеджмента : учеб. пособ. : пер. с англ. / П. Друкер. — М. : Вильямс, 2000. — 398с.

3.2.7. Основы менеджмента : підруч. / Н.М. Мартыненко. К. : «Каравелла», 2003. 450с.

3.2.8. Менеджмент : підруч. / Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, О.В. Ільєнко та ін. - К. : Вид-во «Кондор», 2012. - 758с.

3.2.9. Герасимчук В.Г. Економіка та організація виробництва / В.Г. Герасимчук. — К. : Знання, 2007. — 678 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Законодавство України. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

3.3.2. Кабінет Міністрів України. — Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua>

3.3.3. Офіційний сайт СОТ. — Режим доступу: <https://www.wto.org/>

3.3.4. Офіційний сайт ЄС. — Режим доступу: <https://europa.eu/>

3.3.5. Офіційний сайт Держкомстату України. — Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

8 семестр				
Модуль № 1		Модуль № 2		Мах кількість балів
Види навчальної роботи	Мах кількість балів	Види навчальної роботи	Мах кількість балів	
Відповіді на практичних заняттях (3 б.*2 зан.)	6 (сумарна)	Відповіді на практичних заняттях (3 б.*2зан.)	6 (сумарна)	
Відповіді на тестові завдання (3 б.*3 зан.)	9 (сумарна)	Відповіді на тестові завдання (3 б.*3 зан.)	9 (сумарна)	
Виконання домашнього завдання № 1	15	Виконання домашнього завдання № 2	15	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 1 студент має набрати не менше 17 бал.</i>		<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 2 студент має набрати не менше 17 бал.</i>		
Виконання модульної контрольної роботи № 1	14	Виконання модульної контрольної роботи № 2	14	
Усього за модулем № 1	44	Усього за модулем № 2	44	
Семестровий диференційований залік				12
Усього за 6 семестр				100

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та менеджмент в діяльності цивільної авіації»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2020 РП 11.01.01-01-2020
		Стор. 11 із 13	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
Відповіді на практичних заняттях	Відповіді на тестові завдання	Виконання модульної контрольної роботи № 1, 2	Домашнє завдання № 1, 2	
3	3	13-14	14-15	Відмінно
2,5	2,5	11-12	12-13	Добре
2	2	9-10	9-11	Задовільно
Менше 2	Менше 2	Менше 9	Менше 9	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль № 1 та № 2	Оцінка за національною шкалою
40-44	Відмінно
33-39	Добре
27-32	Задовільно
менше 27	Незадовільно

4.5. Сума підсумкових модульних рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність залікової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
12	Відмінно
10	Добре
8	Задовільно
-	-

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./A**, **87/Добре/B**, **79/Добре/C**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02–01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02–02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02–04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02–03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02–32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				